

KOMENTARI OT-OPTIMA TELEKOM d.d.
(dalje u tekstu: Optima ili OT)

za javnu raspravu

o

Prijedlogu odluke u postupku određivanja naknada unutar Standardne ponude Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji

Ovim putem OT-Optima Telekom d.d. (dalje u tekstu: Optima ili OT) sukladno čl. 22 Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08., 90/11., 133/12., 80/13., dalje u tekstu: ZEK), dostavlja svoje komentare na objavljeni prijedlog Odluke Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (dalje u tekstu: HAKOM) kojom se Hrvatskom Telekomu d.d. (dalje u tekstu: HT) u postupku određivanja naknada unutar Standardne ponude Hrvatskog Telekoma d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (dalje u tekstu: Standardna ponuda ili SP za RUO) određuju izmjene i dopune iste.

Uvodno, Optima ističe kako u cijelosti pozdravlja odlučnost HAKOM-a koja je usmjerena ka troškovnoj orijentiranosti jednokratnih naknada određenih unutar Standardne ponude HT-a, koje naknade su do sada bile određene temeljem HT-ovog troškovnog modela. Optima je već ranije ukazivala na previsoke veleprodajne naknade kojima se opterećuje poslovanje alternativnog operatora koji je prisiljen koristiti usluge samo jednog, i to povijesnog operatora, s kojim se istovremeno natječe na povezanom maloprodajnom tržištu. Podsjećamo da su novi operatori na tržištu još od 22. listopada 2005. godine za stavljanje na raspolaganje i priključenje upredene metalne parice plaćali vrlo visoku cijenu u iznosu od 270,00 kn. Na zahtjev Optime, HAKOM je Rješenjem od dana 12. siječnja 2011. godine, KLASA: UP/I-344-01/09-01/3228, URBROJ: 376-04-10-10, iznos predmetne jednokratne naknade snizio sa 270,00 kn na 31,15 kn. Čak je i tada HAKOM, u obrazloženju citiranog Rješenja, točki 1.48., prepoznao opravdanim smanjiti jednokratnu naknadu za stavljanje na raspolaganje i priključenje upredene metalne parice, i to ne radi njene troškovne usmjerenosti prema troškovnom modelu HT-a, već s obzirom na činjenicu da je cijena aktivacije ADSL pristupa (novi korisnici) u sklopu Standardne ponude HT-a za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa primjerena i za izdvajanje upredjenih metalnih parica u sklopu SP za RUO. Naime, HAKOM je već tada utvrdio da se radi o identičnom poslu kojega je potrebno obaviti u oba slučaja –ranžiranje na MDF-u, te ne postoje opravdani razlozi da cijena za isti posao bude različita u dvije veleprodajne standardne ponude istog operatora. Stoga, a uzimajući u obzir i činjenicu da su istovremeno novi operatori na tržištu sve do kraja ožujka 2011. godine plaćali HT i previsoku cijenu mjesečne naknade za ULL (52,14 kn- izmijenjena Rješenjem HAKOM-a od 23.03.2011.) koja nije bazirana na troškovima, očigledno jest da je u odnosu veleprodajnih i maloprodajnih cijena postojala opasnost od istiskivanja margine te je i Optima, kao novi operator na tržištu pružala svoju maloprodajnu uslugu osnovnog pristupa mreži s negativnom marginom. Slijedom navedenog, a kako je svrha određivanja obveze nadzora cijena osiguranje ravnopravnih, transparentnih kriterija te kriterija koji potiču razvoj konkurencije, to je HAKOM određujući cijene jednokratnih naknada na temelju vlastitog troškovnog modela u cijelosti ispunio svoju obvezu propisanu člankom 5 st. 3 ZEK-a stvarajući preduvjete za djelotvorno tržišno natjecanje, iako Optima drži da u odnosu na trenutnu situaciju na tržištu elektroničkih komunikacija, isti stižu za alternativne operatore ipak s višegodišnjim zakašnjenjem.

Optima se u nastavku, opreza radi dodatno očituje u odnosu na pojedine točke Prijedloga Odluke na način kako slijedi;

1. Nastavno na točku 1.1. Prijedloga odluke kojom se definiraju Jednokratne naknade za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji i potpetlji sukladno Privitku 1,

Optima ističe kako podržava određivanje predmetnih jednokratnih naknada u odnosu na vrijeme provedbe aktivnosti koje je potrebno odraditi u mreži HT-a te na jedinični trošak djelatnika HT-a po satu na tim aktivnostima pri čemu HAKOM nije uzeo u obzir vrijeme potrebno za provođenje aktivnosti u centru u izračun jednokratnih naknada (osim u slučaju neosnovane prijave kvara) s obzirom da se navedena aktivnost treba odrađivati automatizirano u IT sustavima, bez angažiranja ljudskog rada. Kako kod izdvajanja parice tehničar koji je izvršio potrebne radnje – ožičenje na MDF ili i ožičenje na MDF-u i ožičenje HT korisnika - zatvara karticu, a sustav automatski bilježi status određene aktivnosti u B2B sučelju te šalje info Operatoru korisniku, zaključak HAKOM da kod predmetne aktivnosti nema angažiranja ljudskog rada je u cijelosti osnovan. Isti model je primjenjiv i u slučaju kada je izdvajanje postojeće parice povezano s prijenosom broja jer se i tada prijenos realizira nakon ožičenja na MDF-u bez angažiranja ljudskog rada.

Dodatno, a nastavno na jednokratnu naknadu za aktivaciju potpunog izdvojenog pristupa lokalnoj petlji ili potpetlji (postojeća parica), Optima ističe kako u slučaju realizacije zahtjeva za izdvajanjem postojeće parice HT mora izvršiti samo ožičenje na MDF-u odnosno povezati Optimin ULL sa pretplatničkom paricom. U ovom slučaju DSLAM i konfiguracija porta su u domeni Operatora korisnika koji je zatražio izdvajanje parice. Slijedom navedenog, skrećemo pozornost HAKOM-u na činjenicu da HT centar ne odrađuje konfiguraciju porta pa se njegova aktivnost niti ne bi smijela uzeti u obzir iako je HAKOM naveo da se ista vrši bez angažiranja ljudskog rada te stoga nije uračunata u naknadu.

Također, a nastavno na jednokratnu naknadu za aktivaciju potpunog izdvojenog pristupa lokalnoj petlji ili potpetlji (nova parica), Optima ističe, kako u slučaju realizacije zahtjeva za izdvajanjem nove parice HT mora izvršiti uz ožičenje na MDF-odnosno povezivanje Optiminog ULL sa pretplatničkom paricom i označavanje parice (ožičenje HT korisnika). I u ovom slučaju HT centar - SMC nema aktivnih zadataka jer su DSLAM i konfiguracija porta u domeni Operatora korisnika koji je i zatražio izdvajanje parice. Slijedom toga i ova aktivnost treba biti nula (0) odnosno ne smije biti uračunata u izračun predmetne jednokratne naknade.

Nadalje, kod neosnovane prijave kvara odnosno prijave kvara koji nije u odgovornosti HT-a, HT treba odraditi samo mjerenja na terenu i provjeriti tehničku ispravnost izdvojene parice bez ikakve aktivnosti HT SMC-a jer tehničar HT-a koji je izvršio mjerenja na terenu iste upisuje u B2B te su podaci dostavljeni prilikom zatvaranja kartice od strane HT tehničara.

2. Nastavno na točku 1.2. Prijedloga odluke kojom se ukida naplata jednokratne naknade za povlačenje zahtjeva

Optima ističe kako je u cijelosti suglasna sa predloženim s o obzirom da se povlačenje zahtjeva odrađuje kroz B2B sustav i to bez angažiranja ljudskog rada, automatski, i to u

roku od 3 radna dana odnosno prije nego što je HT prihvatio zahtjev Operatora korisnika i započeo aktivnosti na realizaciji zahtjeva.

3. Nastavno na točku 1.3. Prijedloga odluke kojom se određuje cijena potpetlje na način da iznosi 82% cijene potpunog izdvojenog pristupa lokalnoj petlji,

Optima ističe kako ne podržava ovu točku Prijedloga odluke niti dano obrazloženje HAKOM-a.

Nastavno na navod iz obrazloženja točke 1.3. Prijedloga odluke da je HAKOM prilikom određivanja razine cijena za mjesečnu naknadu za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj potpetlji, uzeo u obzir pretpostavku da će HT putem FTTC koncepta u pravilu skraćivati petlje koje su dulje od 2000 m, Optima prije svega ističe kako je u SP RUO, u članku 4.3.4. Primjena DPBO metode, na str. 27/176 navedeno „da će se FTTC koncept koristiti kada je pretplatnička petlja dulja od 1300 m tako će i vrijednosti DPBOESEL-a biti definirane u skladu s time“ slijedom čega je pogrešna početna pretpostavka na kojoj HAKOM dalje temelji cijeli izračun mjesečne naknade za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj potpetlji. Stoga cijeli izračun koji se temelji na ovoj pretpostavci ne daje točan postotak jer je izvjesno da bi izračun HAKOM trebao temeljiti na ukupnoj duljini ruta koje su dulje od 1300 m, što bi u konačnici utjecalo na smanjenje CAPEX-a i OPEX-a. Slijedom navedenog, držimo da bi HAKOM morao izraditi novi izračun koji se temelji na javno objavljenom SP RUO u kojoj HT eksplicite navodi da će se FTTC koncept koristiti kada je pretplatnička petlja dulja od 1300 m.

Skrećemo pozornost na već izneseni komentar u javnom pozivu o izmjeni SP RUO, kako cijena potpetlje mora biti niža od cijene lokalne petlje jer se ne koristi cijela petlja već samo dio odnosno segment koji će u najvećem broju slučajeva biti manji od 50% duljine petlje. Također, treba se uzeti u obzir i da će operatori korisnici prilikom rekonstrukcije mreže putem FTTC koncepta morati snositi i fiksne troškove, ponajprije za novu kolokaciju. Smatramo kako će doista na novim potpetljama biti manje smetnji, jednostavnije i brže otklanjanje, smanjeno održavanje, te će prosječna duljina potpetlje biti definitivno ispod 1.000 m. Iz tog razloga smatramo kako cijena najma potpetlje mora biti barem 30% niža od cijene najma upredene metalne parice.

U prilog navedenom dajemo prikaz iznosa mjesečnih naknada za pristup lokalnoj potpetlji u odnosu na potpuni izdvojeni pristup lokalnoj petlji u nekoliko država članica EU iz kojeg je vidljivo da je iznos naknade za potpetlju određen kao 40% do najviše 67% iznosa naknade za potpuni izdvojeni pristup lokalnoj petlji:

Država	Pristup lokalnoj potpetlji (€)	Potpuni izdvojeni pristup lokalnoj petlji (€)	Postotak
Italija	5,79	8,68	67%
Njemačka	6,79	10,19	67%
Slovenija	3,19	7,89	40%

Slijedom navedenog, predlažemo izmijeniti točku 1.3 Prijedloga Odluke na način da se odredi da cijena potpetlje iznosi najviše 2/3 cijene potpunog izdvojenog pristupa lokalnoj petlji.

4. Nastavno na točku 1.4. Prijedloga odluke kojom se mijenja članak 13.2.1. Neosnovan zahtjev za popravak kvara tako da glasi;

„Ako tijekom popravka kvara T-Com utvrdi da razlog kvara ulazi u područje odgovornosti Operatora korisnika Standardne ponude ili treće strane, Operator korisnik standardne ponude će platiti naknadu od 163 HRK (bez PDV-a) za svaki neosnovani zahtjev za popravak kvara.“

Optima prije svega ponavlja komentar iznesen u točki 1 te ističe kako kod neosnovane prijave kvara odnosno prijave kvara koji nije u odgovornosti HT-a, HT treba odraditi samo mjerenja na terenu radi provjere tehničke ispravnosti izdvojene parice bez ikakve aktivnosti HT SMC-a jer tehničar HT koji je izvršio mjerenja na terenu iste upisuje u B2B te su podaci dostavljeni prilikom zatvaranja kartice od strane HT tehničara. Slijedom toga, a uzimajući u obzir činjenicu da nam se trenutno naplaćuje neopravdano visoka cijena od 400 kn za neosnovanu prijavu kvara, Optima u cijelosti podržava predloženo sniženje naknade.

Dodatno, a uzimajući u obzir točku 1.19. Prijedloga odluke o izmjeni SP za ULL o kojem je već zatvorena javna rasprava, a kojim se uređuje postupanje HT-a u postupku otklanjanja kvara/smetnje u slučaju kada kvar/smetnja nije u području odgovornosti HT-a na način da se HT obvezuje prilikom zatvaranja kvara sa šifrom «Nije u području odgovornosti T-Coma» istovremeno Operatoru dostaviti kratki opis izvršenog posla i rezultate mjerenja iz kojih se nedvojbeno može utvrditi koje aktivnosti je HT izvršio te će tek po pozivu na broj telefona 0800 xxxx Operatora i to sa zadnje točke područja odgovornosti HT-a, odnosno na izvodu zatvoriti kvar/smetnju s navedenom šifrom mjesta kvara/smetnje, Optima drži nužnim odrediti HT-u da nema pravo naplatiti naknadu za neosnovanu prijavu kvara ukoliko HT nije ispunio navedene obveze.

Stoga ukoliko HT zatvoriti kvar/smetnju sa šifrom «Nije u području odgovornosti T-Coma» bez da je operatoru dostavio rezultate mjerenja iz kojih nedvojbeno može utvrditi koje aktivnosti je HT izvršio i /ili da nije izvršio poziv na broj telefona 0800 xxxx Operatora sa zadnje točke područja odgovornosti HT-a, naplata naknade za neosnovanu prijavu kvara od strane HT-a nije opravdana. Slijedom navedenog, a radi izbjegavanja dvojbi u tumačenju, prijedlog je Naslovu na odgovarajući način dopuniti točku 1.3. Prijedloga odluke na način kako slijedi;

„Ako tijekom popravka kvara T-Com utvrdi da razlog kvara ulazi u područje odgovornosti Operatora korisnika Standardne ponude ili treće strane, Operator korisnik standardne ponude će platiti naknadu od 163 HRK (bez PDV-a) za svaki neosnovani zahtjev za popravak kvara. U slučaju da T-Com nije ispunio obveze iz članka 24.5.2 ove Standardne ponude koje se odnose na zatvaranje kvara sa šifrom «Nije u području odgovornosti T-Coma» Operator korisnik nije u obvezi podmirenja naknade za neosnovanu prijavu kvara.“

5. Nastavno na točku 1.5. Prijedloga odluke kojom se određuju bolja vremena otklona kvara/smetnji uz plaćanje pripadajućih naknada,

Optima ističe kako je u cijelosti suglasna sa predloženom odredbom koja je rezultat komentara Optime iznesenih kako za Analizu tržišta 4, tako i u javnom pozivu o izmjeni SP za RUO. Naime, usvajanjem predmetne odredbe u cijelosti će biti ispunjena od strane HT-a određena mu regulatorna obveza nediskriminacije odnosno SLA uvjete koje HT primjenjuje u odnose na vlastite poslovne korisnike Operatori korisnici će biti u mogućnosti ponuditi svojim krajnjim korisnicima.

OT-Optima Telekom d.d.